

„Skiepų nauda“

Skiepai – veiksmingiausia priemonė, siekiant išvengti vakcinomis valdomų užkrečiamųjų ligų, tokių kaip kokliušas, difterija, stabligė, tymai, raudonukė, epideminis parotitas, pneumokokinė infekcija ir kt. Vakcinos apsaugo nuo 28 ligų ir padeda mažinti atsparumą antibiotikams. PSO duomenimis, pasaulyje kasmet paskiepijama 116 milijonų vaikų, tai sudaro 86 proc. viso pasaulio vaikų. Skiepai kasmet išsaugo milijonus gyvybių ir yra plačiai pripažįstama kaip sėkmingiausia ir ekonomiškai efektyviausia sveikatos intervencija. Skiepai – priemonė, kuri padėjo suvaldyti didžiulius užkrečiamųjų ligų protrūkius. Pasaulyje 2000–2017 m. skiepai nuo tymų padėjo išgelbėti apie 21,1 mln. žmonių gyvybių. Aktyviai vykdant imunoprofilaktiką daugelis infekcinių ligų sėkmingai valdomos profilaktiniais skiepais. Pradėjus visuotinai skiepyti Lietuvoje sergamumas difterija, kokliušu, stablige labai sumažėjo. Susirgimų poliomiellitu mūsų šalyje neužfiksuota nuo 1972 m., o 2001 m. Lietuva oficialiai paskelbta šalimi, kurioje nebecirkuliuoja laukinio poliomiellito virusas.

Skiepai apsaugo nuo susirgimų, neįgalumo ir mirties nuo vakcinomis valdomų užkrečiamųjų ligų, pavyzdžiui, gimdos kaklelio vėžio, tymų, plaučių uždegimo, difterijos, stabligės ir daugelio kitų. Pastaruoju metu fiksuojami įvairių ligų, tokių kaip tuberkuliozė, hepatitas B, difterija, kokliušas ir kitos, protrūkių vis tarp jaunesnio amžiaus žmonių. O tai rodo, kad vakcinacijos nebuvimas yra neigiamas veiksnys, keliantis riziką visuomenei susirgti tokiomis ligomis, kurios gali būti valdomos skiepais. Susirgimų tymais skaičius Europoje lyginant su 2017 m., patrigubėjo. Tymais sirgo 83 000 žmonių 2018 metais. Tymai plinta Prancūzijoje, Italijoje, Rumunijoje. Taip pat ir Lietuvoje šia liga 2018 metais buvo užsikrėtė 67 asmenys. PSO paskelbė, kad tai pats didžiausias tymų protrūkis per pastaruosius dešimtmečius nuo masinio skiepijimo pradžios. Mirštamumas nuo šios virusinės infekcijos siekia 0,1–0,2 proc., liga ypač pavojinga kūdikiams ir vaikams iki 5 metų. Specialistai neabejoja, kad pagrindinė tymų epidemijos priežastis – nepakankamas pasiskiepijusių skaičius. Kolektyvinis imunitetas sukuriama tada, kai paskiepijama pakankama dalis gyventojų (ne mažiau kaip 95 proc. populiacijos) ir taip bendruomenė apsaugoma nuo infekcijos plitimo nuo žmogaus žmogui. Skiepijimas leido visuomenei beveik pamiršti pavojingas infekcines ligas, todėl nebeįvertiname jų grėsmės. Net ir didžiausi skiepijimo priešinkai negali paneigti fakto, kad dėl masinio skiepijimo išnyko tokios pavojingos infekcinės ligos kaip raupai ir poliomiellitas. Nebežinome, ką reiškia sirgti difterija ar kokliušu – nuo šių ligų anksčiau mirdavo daugybė vaikų. Tymus taip pat buvome beveik pamiršę, nes pakankamai vaikų buvo paskiepyta. Tačiau dabartiniai tymų protrūkių aiškiai rodo, kad mitai apie tariamą vakcinų žalą nėra toks jau nekaltas dalykas – jie sukelia sumaištį, abejones ir didžiulę grėsmę silpniausiems visuomenės nariams.

Ligonių kasos apmoka vaikų skiepus net nuo 14-os užkrečiamųjų ligų. Suaugusieji kas 10 metų PSDF (Privalomojo sveikatos draudimo fondo) lėšomis skiepijami nuo difterijos ir stabligės, o rizikos grupei priklausantys žmonės nemokamai skiepijami nuo gripo ir pneumokokinės infekcijos.

SKIEPAI GELBSTI GYVYBES. JŪSŲ VAIKUI PRIKLAUSO:

	liį 24 val.	2-3 paros	1 mėn.	2 mėn.	3 mėn.	4 mėn.	5 mėn.	6 mėn.	12-15 mėn.	15-16 mėn.	18 mėn.	6-7 metai	11 metų	15-16 metų
1. Tuberkuliozės vakcina			BCG											
2. Hepatito B vakcina	HepB		HepB					HepB						
3. Kokliušo, difterijos, stabligės vakcina				DTaP	DTaP	DTaP					DTaP	DTaP		Tdap
4. B tipo <i>Haemophilus influenzae</i> infekcijos vakcina				Hib	Hib	Hib					Hib			
5. Poliomielito vakcina				IPV	IPV	IPV					IPV	IPV		
6. Pneumokokinės infekcijos vakcina				PCV	PCV			PCV						
7. Tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina										MMR		MMR		
8. Žmogaus papilomos viruso infekcijos vakcina (mergaitėms)														HPV1 HPV2
9. B tipo meningokokinės infekcijos vakcina					MenB		MenB		MenB					
10. Rotavirusinės infekcijos vakcina				RV		RV		RV						

LIETUVOS VAIKŲ SKIEPIJIMŲ KALENDORIUS

Parengė: visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči sveikatos priežiūrą mokykloje Jurgita Jakaitė-Gumbelevičienė